

Det nionde kapitlet rubricerades i första upplagan »Der Renaissance-Band in Deutschland und England», men i den senare upplagan har »Skandinavien» tillfogats, vilket ju för denna tidskrifts läsare är av speciellt intresse. Första användandet av rulle för inpressning av mönstret i skinnet, förut av Loubier satt till början av 1500-talet, har av honom nu kunnat konstateras på ett tyskt band från så tidigt datum som 1469. Som bekant äro ofta såväl rullstämplarna som de samtida plattstämplarna ofta försedda med initialer och monogram. Frågan om dessa senare avse stämpelgravören eller bokbindaren samt desammas uttydning har under senare år varit föremål för flera författares uppmärksamhet; bl. a. har Konrad Haebler i denna tidskrift¹ lämnat en intressant redogörelse i ämnet, som även av Loubier i den nya upplagan upptagits till behandling, därvid Loubier emellertid ej kan instämma i Haeblers åsikt, att i allmänhet initialerna häntyda på bokbindare och monogrammen på stämpelgravören. Om bokbinderiets höga ståndpunkt under ifrågavarande tid i Wittenberg och Dresden meddelar Loubier även intressanta upplysningar. Om den i sistnämnda stad verksamme Jakob Krause, Tysklands mest bekante bokbindare, har år 1923 Christel Schmidt utgivit ett omfångsrikt verk.

Av svenska bokband har avbildats ett, nämligen det för Karl IX vid 1600-talets början förfärdigade band, som avbildats av undertecknad i »Svenska bokband under nyare tiden», ur vilket arbete Loubier å s. 235—237 meddelar ett och annat om bokbindarkonsten i Sverige. Även ett danskt band med Fredrik II:s porträtt är avbildat ur E. Hannover, »Kunstfärdige gamle bogbind».

Sista kapitlet avhandlar 1600- och 1700-talens bokband, »Der Einband des Barock, Rokoko, Zopf», och är jämväl i avsevärda delar omarbetat. Åtskilliga hänvisningar göras till nyssnämnda svenska bokbandsverk, och avbildningar finnas även här av ett svenskt och ett danskt band (för Gustaf III och Kristian V). Dessutom hava tillkommit nya avbildningar av ett vackert tyskt rokokoband samt flera engelska band, såsom av 1600-talsmästaren Samuel Mearne och 1700-talsmästaren Roger Payne. Mearnes arbeten uppdelas i tre stilar: Rectangular Style, Cottage Style och All-over Style, vilka liksom Harleian Style voro mycket omtyckta i England.

Av förestående korta antydningar torde framgå, huru rikhaltigt innehållet är i professor Loubiers välskrivna handbok, grundat på omfattande studier och ett mångårigt aldrig svikande intresse. Boken bör läsas och studeras av varje bokvän.

Johannes Rudbeck.

Boken om böcker. Aarsskrift for bokvenner, 1. Utgit ved H. Jæger og W. P. Sommerfeldt. Oslo 1926. 258 s. 8°.

Vid Hjalmar Pettersens 70-årsdag i januari förlidet år blev den framstående bibliografen av norska biblioteksmän och vänner tillägnad en

¹ NTBB 1924, s. 26—52.